

Budgetforlig sætter skub i bymidtefornyelse, nye boliger og den kollektive trafik

I de kommende år vil der blive investeret 163 mio. kr. i nye driftsinitiativer, som skal styrke bosætningen i hele Esbjerg Kommune og som skal bidrage væsentligt til at udbygge Esbjergs storbykvaliteter. Grundlag for denne udvikling, er det budgetforlig, som dags dato er indgået mellem følgende partier i Esbjerg Byråd: V, A, F, C og I.

Disse partier repræsenterer 27 ud af byrådets 31 medlemmer. Det brede flertal af byrådsmedlemmerne sætter dermed handling bag ord, i forhold til at nå kommunens ambitiøse vision for 2020 og vækststrategi. Fokus har været på øget bosætning, flere studieegnede boliger og familieboliger, attraktive bymidter, en sammenhængende infrastruktur og en bedre kollektiv bustrafik.

Derfor er der blevet afsat 54 mio. kr. til styrkelse af dagtilbud og skoleområdet. Der investeres næsten 30 mio. kr. i den kollektive trafik, der bygges nye ungdoms- og familieboliger for 35 mio. kr. Esbjerg får renoveret ishallen for 50 mio. kr. og et nyt P-hus til 40 mio. kr., mens Brammings bymidte får tilført 27 mio. kr. og i Ribe igangsættes projekter for 7 mio. kr. Sammenlagt har partierne udpeget 22 større investeringer i hele kommunen.

Budgetforliget sætter rammen for det økonomiske og indholdsmæssige budget for 2017 og overslagsårene 2018-2020. Dette års budgetforhandlinger har primært handlet om to større emner – omprioriteringer af driften til finansiering af nye merudgifter, og prioritering af kommunens langsigtede anlægsinvesteringer.

I dette års budgetforhandlinger har det været nødvendigt at foretage en række driftsmæssige omprioriteringer, fordi Esbjerg Kommune oplever stigende udgifter til bl.a. flygtninge og en ændret demografi med flere ældre. Omprioriteringerne, der også er påvirket af regeringens nye moderniserings- og effektiviseringsprogram, er imidlertid på et væsentligt lavere niveau end tidligere år, og skal først effektueres fra 2018. Samlet set foretages der med budgetaftalen omprioriteringer for ca. 121 mio. kr. over budgetperioden.

Nedenfor uddybes en række af de største aftalepunkter. Der henvises til vedlagte bilag (benævnt x-arket) for en fuld opstilling af alle aftalepunkter.

Større prioriterede udvidelser og anlægsinvesteringer i aftalen (beløb over budgetperioden):

- Styrkelse af dagtilbud og skole (ca. 54,5 mio. kr., brutto)
- Merudgifter til flygtninge og familiesammenføringer (ca. 30,5 mio. kr.)
- Forbedret kollektiv bustrafik (drift ca. 29,1 mio. kr. og anlæg ca. 12,2 mio. kr.)
- Ramme til udviklingsarbejde vedrørende Cosmoskolen (ca. 20 mio. kr.)
- Merudgifter til ændret befolkningssammensætning, fastholde serviceniveau (ca. 15,4 mio. kr.)

- Flere og tidligere samtaler med forsikrede ledige (ca. 5,0 mio.kr.)
- Opkvalificering og kompetenceudvikling i dagplejen (ca. 4,8 mio. kr.)
- Løse "rust og dueproblematikker" på Blue Water Arena, driftstilskud (ca. 4,7 mio. kr.)
- Tilskud til Sydvestjyske Museers / flytte besættelsestids-samlingen (ca. 2,8 mio. kr.)
- Ribe Kunstmuseum – tilskud til en 3. faglig stilling (ca. 2,3 mio. kr.)
- Forbedre ishockey- og skøjtefaciliteter i Esbjerg / ombygning af Ishal (ca. 50 mio. kr.)
- Parkeringshus i Danmarksgade / betaling i P-hus ved parkering over 2 timer (ca. 40 mio. kr.)
- Flere ungdomsboliger og familieboliger (ca. 35,1 mio. kr.)
- Bedre vedligeholdelse af veje, fortove, broer og gadetræer m.v. (ca. 35 mio. kr.)
- Øget anlæg til Krebsestien (moderne demensplejecenter i Gjesing) (ca. 31 mio.kr.)
- Byfornyelse i Bramming (anlæg på ca. 27,5 mio. kr. / kommunal andel på ca. 1,6 mio. kr.)
- Udskiftning af belægninger i sidegader til Kongensgade (ca. 14 mio. kr.)
- Grønlandsparkens daginstitution og klub flyttes til Blåbjerggårdsskolen (ca. 11,3 mio. kr.)
- Pulje til flere cykelstier (ca. 10 mio. kr.)
- Ribe Fritidscenter – udbygning af centrets træningssal (garantistillelse på ca. 6,2 mio. kr.)
- Etablering af 7 erstatningsboliger på Social Rehabiliteringscenter (ca. 5 mio. kr.)

Større effektiviseringer / omprioriteringer i aftalen (beløb over budgetperioden):

- Udmønte regeringens moderniserings- og effektiviseringsprogram fra 2018 (-121 mio. kr.)

Baggrundsinformation

Undervejs i forhandlingsforløbet har KL udsendt en række nye vækstskøn vedrørende det kommunale udskrivningsgrundlag, ændrede befolkningstal på landsplan, og forskerskatten. De nye skøn har forbedret Esbjerg Kommunes samlede balance i budgetperioden med ca. 33 mio. kr. Herudover har der været en række mindre tekniske ændringer, der også har forbedret budgetgrundlaget. Med budgetaftalen har forligspartierne valgt at reservere hovedparten af det nye råderum til en målrettet styrkelse af dagtilbudsområdet og skoleområdet, hvilket uddybes nærmere i forligsteksten. Samlet set indeholder budgetaftalen nye driftsinitiativer for i alt ca. 163 mio. kr. over budgetperioden, som finansieres af det nye råderum, tekniske ændringer, og omprioriteringen fra moderniserings- og effektiviseringsprogrammet.

Med årets økonomiaftale mellem KL og Regeringen er der lagt et loft over de kommunale anlægsinvesteringer i 2017. Der har derfor været visse begrænsninger

på, hvor mange nye anlægsprojekter og vedligeholdelsesprojekter Esbjerg Kommune har kunnet igangsættes i 2017. Med dette års budgetaftale har forligspartierne imidlertid fastholdt et meget højt anlægsniveau i 2017. Kommunens samlede bruttoanlægsniveau (inkl. nye projekter i budgetaftalen) udgør ca. 362 mio. kr. i 2017. Anlægsniveauet (brutto) i overslagsårene fra 2018 til 2020 ligger gennemsnitligt på ca. 300 mio. kr. om året.

Prioriteringen af anlægsinvesteringerne skal ses i sammenhæng med den udisponerede anlægspulje, der blev afsat i forbindelse med sidste års budgetaftale. Hovedparten af anlægspuljen i 2019 og 2020 på i alt ca. 360 mio. kr. er prioriteret i forbindelse med dette års aftale. Der resterer fortsat i alt ca. 146 mio. kr. i anlægspuljen i 2019 og 2020.

Forligspartierne har henvist ca. 15 projekter til anlægspuljen i forbindelse med dette års forhandlinger. Projekterne har typisk en mere "idemæssig karakter", og vil derfor indgå i en samlet prioritering af anlægspuljen i forbindelse med de kommende års forhandlinger. Listen over anlægspuljen er ikke nødvendigvis udtømmende. Forligspartierne vil fremadrettet tillægge det stor betydning, at eksterne ansøgninger til puljen indeholder en vis grad af egenfinansiering / medfinansiering fra fonde.

Budgetaftalens indhold er afstemt med årets økonomaftale mellem KL og Regeringen. Esbjerg Kommune holder sig dermed indenfor rammerne af den aftalte vækst i serviceudgifterne, og den kommunale skatteudskrivning fastholdes på et uændret niveau. Aftalen indebærer, at Esbjerg Kommune vælger et statsgaranteret udskrivningsgrundlag for 2017. Der budgetteres med følgende uændrede skatteprocenter: indkomstskatteprocent på 25,6 og grundskyldspromillen på 25,29.

Budgetaftalen indeholder en mindre anlægfskydning på 36 mio. kr. fra 2017 til 2018/2019. Forligspartierne er opmærksomme på, at der kan blive behov for en yderligere forskydning af anlæg fra 2017 inden byrådets 2. behandling af budgettet den 10. oktober. Formålet er, at undgå en sanktion fra statens side. Eventuelle anlægfskydninger koordineres blandt forligspartierne.

Tværgående forslag

Forligspartierne er enige om, at der fortsat skal foretages fuld regulering for merudgifter, der skyldes en ændret demografi og en ændret efterspørgsel i de vedtagne budgetmodeller. Som følge heraf tilføres der i alt ca. 15,4 mio. kr. over budgetperioden til de velfærdsområder, der er underlagt budgetmodellerne, herunder bl.a. dagtilbud, sundhedsplejen, skole og ældreområdet.

Merudgifterne til demografi skal ses i lyset af følgende faktorer: et fald i antallet af 0-2 årige, en stigning i antallet af 3-5 årige, flere børn i førskole, færre børn i fritids- og ungdomsklubber, og en større stigning på ældreområdet, der dog påvirkes positivt af paradigmeskiftet på området (med større plejecentre, aktive ældre, offensiv forebyggelsespolitik, og en øget brug af ny velfærdsteknologi).